Motion

Ökad kvalitet genom extern revision och samverkan med civilsamhället

Malmö stad behöver göra mer för att stärka kvaliteten och utveckla äldreomsorgen utifrån de äldres egna erfarenheter och perspektiv. Malmös äldreomsorg är i stort behov av förändring och kvalitetsutveckling. Detta framgår av flera externa uppföljningar och jämförelser, såsom Länsförsäkringars kommunranking, SPF:s hemtjänstindex avseende utförande samt Socialstyrelsens brukarundersökningar, där resultaten sammantaget visar att utvecklingsbehovet är betydande. För att säkerställa att insatser inom äldreomsorgen håller hög kvalitet och svarar mot de behov och förväntningar som äldre har krävs därför systematiska och oberoende former för uppföljning och utveckling.

En metod som kan bidra till detta är äldrerevision. Äldrerevision är en form av extern utvärdering som bygger på kvalitativa djupintervjuer med äldre personer som tar del av olika samhällsinsatser. Metoden har utvecklats av Riksföreningen Äldres Hälsa med stöd från Allmänna arvsfonden. En äldrerevision genomförs vanligtvis under en period om cirka fyra till sex månader. De som genomför intervjuerna omfattas av tystnadsplikt och de personer som intervjuas anonymiseras i allt underlag och i den slutliga rapporteringen.

Resultaten sammanställs i en revisionsrapport som redovisas för den berörda verksamheten tillsammans med konkreta utvecklingsförslag. Sex till tolv månader efter att resultatet har redovisats genomförs ett uppföljningsmöte och en kortare uppföljningsrapport tas fram för att följa hur verksamheten har arbetat vidare med identifierade utvecklingsområden. Syftet med metoden är både att synliggöra det som fungerar väl och att identifiera områden där verksamheten kan förbättras. Äldrerevision utgör därmed ett stöd i det interna kvalitetsarbetet och bidrar till ökad delaktighet, inflytande och tillit. Den uppskattade kostnaden för en äldrerevision uppgår till cirka 85 000 kronor per revision. Äldrerevision fångar upp äldres erfarenheter, stärker tilliten till verksamheten och bidrar till ett mer systematiskt och verksamhetsnära förbättringsarbete.

Inom Region Skåne används i dag brukarrevision som ett kvalitetsutvecklande arbetssätt i samarbete med civilsamhället. Brukarrevision är en form av extern utvärdering som tillämpas inom psykiatri och socialpsykiatri och genomförs av personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa. Revisorerna ansvarar för att formulera relevanta frågor, planera och genomföra intervjuer, sammanställa resultat samt återkoppla dessa till verksamheterna. Resultaten redovisas till berörda enheter och förbättringsförslag följs upp i dialog mellan verksamheterna och NSPH Skåne sex till tolv månader efter att den första sammanställningen presenterats. Metoden stärker brukarinflytandet och bidrar till en syn på brukare som aktiva och resursstarka individer.

På motsvarande sätt bör en brukarrevisionsmodell prövas även inom funktionsstödsnämndens verksamheter. Inom funktionsstöd och LSS präglas många insatser av långvariga och nära relationer mellan individ och verksamhet, vilket ställer särskilt höga krav på delaktighet, självbestämmande och inflytande. Det finns ett tydligt behov av fördjupade uppföljningsmetoder

som bättre fångar hur insatserna upplevs i vardagen och hur de svarar mot Malmöbornas faktiska behov.

Erfarenheter från Region Skåne visar att brukarrevision är en metod där egen erfarenhet tas tillvara på ett systematiskt sätt och där civilsamhällets roll i kvalitetsutvecklingen stärks. Genom att låta personer med egen erfarenhet, i nära samverkan med organisationer och föreningsliv, ansvara för utformning av frågor, intervjuer och analys tillförs verksamheterna ett perspektiv som annars riskerar att gå förlorat. Föreningar och civilsamhällesorganisationer besitter en samlad kunskap om målgruppens livsvillkor och om hur insatser fungerar i praktiken. Att systematiskt ta tillvara denna kunskap i kvalitetsuppföljningen stärker både legitimiteten i resultaten och möjligheten att omsätta dem i konkret förbättringsarbete.

Vi föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar:

att ge Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden i uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa extern revision med fokus på mottagares perspektiv som metod för kvalitetsutveckling inom Malmö stads äldreomsorg.

att ge Funktionsstödsnämnden i uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa extern revision med fokus på mottagares perspektiv som metod för kvalitetsutveckling inom Funktionsstödsnämndens verksamhetsområde.

Malmö 2026-06-17

Albin Schyllert (M) Kay Wictorin (C)